

Slagtegrise-stier, der fungerer hele året – uden svineri og med høj produktivitet

Joachim Glerup Andersen,
joga@seges.dk og
Torben Jensen, tje@seges.dk

Seges Innovation har undersøgt forskellige typer luftindtag og udtørningsmetoder, og om ændret temperaturstrategi i slagtegrise-stalde kan påvirke slagtegrises foderforbrug. Loftventiler fungerer lige så godt som kombi-diffus. Der kan måske spares lidt strøm og foder ved at have højere temperatur i stalden sidst i vækstperioden.

Betyder ventilationsprincippet noget for svineri i stierne?

Tre forskellige ventilationsprincipper – diffus, kombi-diffus og loftventiler – blev undersøgt i en slagtegrise-stald. I stalden med loftventiler var der lukket dampspærre over hele loftsfladen, og al luft blev taget ind gennem loftventilerne. I staldene med diffus eller kombi-diffus blev enten hele eller dele af luftmængden taget ind gennem loftsfladen. Resultaterne viste, at de faste gulve i stier med loftventiler kunne holdes lige så rene som gulvene i stier med kombi-diffus. Derimod var stierne lidt mere beskidte i stalden med kun diffus ventilation.

Hvilken temperaturstrategi giver det bedste produktionsresultat?

I klimakamrene på Forsøgsstation Grønhøj, hvor der er diffus ventilation og drænet gulv i lejet, er ventilationsanlægget normalt indstillet til en temperatur på 22 grader

Vægt, kg	Gulv	25	30	40	50	60	70	80	90	100
Diffust luftindtag**, °C	Delvist fast	18	17	16	16	15	14	14	13	13
Stråleventilation, °C	Delvist fast	20	20	19	18	17	16	15	15	15
Diffust luftindtag**, °C	Drænet	20	19	18	18	17	16	16	15	15
Stråleventilation, °C	Drænet	21	20	20	19	19	18	18	18	18
Min. ventilation, m3/time		5	6	7	8	10	11	13	14	15
Kontrol, diffus, °C	Drænet		22	21	19	18	18	18	18	18
Forsøg, diffus, °C	Drænet		25	24	22	21	21	21	21	21

**Kombidiffus stalde er også i denne gruppe

ved indsættelse og en sluttemperatur på 18 grader. For at undersøge om grisene opnåede bedre produktionsresultater ved en højere temperatur i stalden, blev denne temperatur sammenlignet med en temperatur, som var 3 grader højere, det vil sige fra 25 grader til 21 grader. Resultaterne viste, at foderoptagelsen kunne sænkes, men at der ikke vindes noget produktionsøkonomisk ved at følge en højere temperaturkurve, da tilvækst og kødprocent samtidigt blev reduceret. Der var også lidt mere tilsvinet i grisenes leje, og de lå mere spredt i stierne. Luftkvaliteten blev også forringet.

Sparer man strøm og foder ved øget temperatur?

Resultaterne viste, at foderforbruget isoleret set kunne reduceres, når grisene blev store, og samtidig gav det mulighed for at sænke elforbruget, da en øget temperatur gav færre timer med 100 procent ventilation. Et alternativ kunne være at begynde med en temperatur på 22 grader og blot sænke til 21 grader inden slagtning. Beregninger viser,

at det kan reducere strømforbruget med 2 kroner pr. gris og grisenes foderforbrug med 5 kroner pr. gris. Der skal dog holdes øje med kødprocent, luftkvalitet og stihygjejne, da det også vil give højere CO₂-indhold i luften og mere svineri i stierne. Har stalden delvist fast gulv og kombi-diffus, skal starttemperaturen være 20 grader og sænkes til 19 grader i hele perioden til slagtning (se tabel med anbefalet temperatur og minimumsventilation).

Udtørring af stalden, styr på detaljerne

Aktuelle energipriser med-

Tabel. De anbefalede indstillinger for ønsket temperatur og minimumsventilation til slagtegrise (Vækstmanualen). Kursiv er værdier brugt i den aktuelle afprøvning.

fører, at varmekonsumet skal tjekkes. Ventilation under udtørring skal være 5-15 procent. De, der bruger klimacomputerens program, skal tjekke/justere dette. Dieselkanoner skal have termostat, som indstilles til 2 grader under ønsket temperatur. Den bedste løsning er at montere et kabel mellem dieselkanon og klimacomputer, så tager computeren sig automatisk af at styre udtørringen med den rigtige balance mellem ventilation og opvarmning. Der skal stadig udtørres sådan, at grisene undgår at blive afkølet ved indsættelse. Temperaturen kontrolleres med infrarødt termometer. Betonen i lejearealet skal være 22 grader, inden grisene indsættes i slagtegrise-stalde. I smågrise-stalde skal der være 32 grader i lejearealet. Er temperaturen ikke opnået, skal der optimeres på varmetilsætning, før næste hold ankommer.

Fakta

- Hør mere i indlægget til Grisekongres 2022, hvor begge forfattere uddyber artiklen. Begge de nye afprøvninger gennemgås, og det diskuteres, om de nuværende anbefalinger for temperatur, udtørring og ventilationsprincip skal ændres. Indlægget viser også, at kameraovervågning kan forbedre klimaet i smågrise- og slagtegrise-stalde.